

אסונות הטבע שפקדו לאחרונה את העולם והעלייה הקיצונית במחירי הנפט גרמו לרבים להרהר בצורך לטפל בנושאים סביבתיים, על אף שאירועים אלו אינם תוצאה ישירה של תהליך סביבתי. מעבר למחיר הכבד בחיי אדם, ישנו המחיר הכלכלי הנובע מאירועים אלו. במקרה של אסונות טבע, שיקום האזורים שנפגעו והעלויות לחברות הביטוח משולמים על ידנו בעקיפין, וכשמדובר בנפט – העלויות מוכרות לכולנו ומורגשות באופן מיידי וישיר, בכל תדלוק בתחנת דלק. בארצות מפותחות פחות, משמעותו של הנטל הכלכלי הנובע מאירועים אלו היא סיכון ממשי לחיי אדם, אך גם בשאר העולם אין עוד אפשרות לדחות את ההתמודדות, וזו כוללת פתרונות חלופיים לשימוש בנפט כמקור לדלק (עמוד 3), או תוכניות מדיניות ארוכות טווח, כפי שאפשר למצוא כבר באסיה (עמוד 5). גם הערכות כלכליות מוכיחות כי השקעת משאבים בסביבה משתלמת לאין ארוך מהתעלמות או פגיעה חסרת אחריות (עמוד 6). אין ספק שנושאים סביבתיים שבעבר נדחקו לקרן זוית הפכים להיות מרכיב בר-השפעה גם בכלכלה העולמית, כפי שניתן ללמוד מלקט המידע המוגש לעיונכם החודש.

חודש טוב!

תוכן העניינים

- 2 סביבה וחברה.....עמוד
- 3 תחבורה ותעופה.....עמוד
- 4 עיצוב ותהליכים תעשייתיים.....עמוד
- 5 גזי חממה, אנרגיה ושינויי אקלים ... עמוד
- 6 מחויבות, שקיפות ודיווח עמוד
- 7 חקיקה ופסקי דיןעמוד

אירועים סביבתיים בחודש הקרוב

16/11/05 - יום פתוח לציבור הרחב בנושא "התכנית הלאומית (NAP) למניעת זיהום הים התיכון ממקורות יבשתיים"
 – בית התעשייה, רח' המרד 29 תל –אביב
21/11/05 - כנס המגזר הפיננסי ואיכות הסביבה
 – המשרד לאיכות הסביבה בשיתוף עיתון הארץ, מלון שרתון סיטי טאואר ברמת גן

אסיף-אסטרטגיות בע"מ עוסקת ביזמות ופיתוח עסקי המטמיעים מחויבות לסביבה וערכים חברתיים. אנו מתמחים בבניית אסטרטגיה ובתהליכים ייחודיים בהם טרם התגבשה תורה סביבתית-עסקית סדורה: בניהול סביבתי, בבניית שקיפות, דיווח ודיאלוג ציבורי, בבדיקת טכנולוגיות והשקעות ובהכוונת מחקר, פיתוח מוצרים ושירותים ובשיווק "ירוק". בין לקוחותינו נמנים: אגד, נשר תעשיות מלט ישראלים, רשות שדות התעופה, דן – תחבורה ציבורית, מעבדות שרון, משרד התשתיות הלאומיות, המשרד לאיכות הסביבה ואחרים.

פרטים נוספים באתר אסיף-אסטרטגיות בע"מ: <http://www.assifstrategies.com/>

קולות בחברת החשמל: השימוש בפחם בתחנת הכח בחדרה מסוכן לסביבה

חברת החשמל משתמשת בתחנת הכח "אורות רבין" בחדרה בפחם קולומביאני מסוג DRUMOND, וחתמה חוזה לרכישת 3.5 מיליון טון ממנו במשך חמש שנים. במסמך פנימי של החברה שנחשף בחדשות HOT בצפון כותב עובד חברת החשמל, גיורא דקל: "פחם זה שיבש את כל מהלך החיים בתחנה ובסביבתה כדלקמן – פגיעה בבריאות העובדים בתחנה וקשיי נשימה, פגיעה בצידוד ובפרט בחלוקות החשמל, פגיעה בתושבי שכונת חפציבה". מחברת החשמל נמסר בתגובה, כי "הפחם בו משתמשים בתחנת הכוח הוא הידידותי ביותר לסביבה מבחינת פליטות מזהמים מהארובה, והוא בין היקרים ביותר בשוק הפחם. חסרונו בכך שהוא גורם לפיזור אבק, אך בחיסרון זה אנו מטפלים באמצעות הרטבה מסיבית".

<http://news.walla.co.il/?w=/3802/774028>

נא להכיר סמל סביבתי: העיר קוריטיבה, ברזיל

אי שם בלב ברזיל, שוכנת העיר שנחשבת לחזון העירוני לפיתוח בר קיימא, קוריטיבה. מה הופך את קוריטיבה לחלום הירוק של כל מתכנן, ראש עיר וסביבתן? סדר היום הסביבתי של העיר התפתח עם השנים. הרעיונות המקוריים של המבנה העירוני, כמו מערכת תחבורה ציבורית המשמשת כשלד שלו (הכוללת, בין השאר, כבישי אורך לאוטובוסים בלבד) ומערכת הפארקים, התפתחו עוד בשנות השבעים של המאה הקודמת, כאשר המודעות הסביבתית עדיין הייתה בחיתוליה. האיש שאחראי לחזון זה ולביצועו הוא ראש העיר חיימי לרנר. כתב העת לקיימות ישראלית "יד על האופק" ערך איתו ראיון ובו מסביר לרנר איך אפשר ללכת בדרכה של קוריטיבה, צעד אחר צעד.

http://www.kayamut.org.il/yad_al_haofek/issue1/pages12-13.pdf

מודל מודיעין - פתרון לבעיית האנטנות הסלולריות?

עריית מודיעין מקדמת בימים אלו תוכנית המתיימרת לפתור את בעיית האנטנות הסלולריות. על פי התוכנית, יוסרו כל האנטנות הסלולריות הגדולות המוצבות ברחבי מודיעין ובמקומן יוצבו בין 40-50 אנטנות קטנות בעלות קרינה נמוכה יותר. האנטנות הקטנות, שישולבו בפנסים ועמודי תאורה, יוצבו בצמתים, בפארקים ובמרחבים העירוניים. על פי מודל זה מספר האנטנות אמנם יגדל יחסית למספר הקיים, אך רמת הקרינה בכל אתר תפחת באופן משמעותי. העיקרון המנחה: ככל שיוצבו יותר אנטנות, איכות הקליטה תשתפר, המרחק בין המשתמשים לאנטנות ובין אנטנה לאנטנה יקטן, ובמקביל, הטלפונים הניידים הצמודים לאוזניו יפלטו פחות קרינה בזכות קרבתם לאנטנות. לתוכנית תומכים רבים ואף ישובים נוספים כבר בוחנים את יישומה, אך גם מתנגדים יש, ולטענתם רמת הקרינה הכללית אותה יספוג כל אזרח במודיעין רק תעלה.

<http://www.ynet.co.il/articles/0,7340,L-3157371,00.html>

ריאה ירוקה לתושבי יפו

עריית תל אביב-יפו פתחה במבצע פינוי פסולת משטחי העיר שהפכו אתרי אשפה פתוחים. המבצע מתוכנן לחלק מרצועת החוף של יפו שמתפרש על יותר מ-200 דונמים. מסוף שנות ה-70 ועד לתחילת שנות ה-90 שימש המקום כאתר רשמי לסילוק פסולת בניין ובמשך השנים הצטברו במקום מאות אלפי טונות של פסולת. בעקבות מאבק ציבורי של תושבי יפו הופסקה שפיכת האשפה למקום. הפרויקט עתיד להימשך כשנתיים. בעירייה מצפים כי בסוף שנת 2007 כבר יהיה ניתן לטייל בשבילים החדשים של הפארק.

<http://www.nrg.co.il/online/35/ART/989/343.html>

כל מה שרצית לדעת על ביודיזל, אתנול וגז טבעי ולא העזת לשאול

<http://www.ynet.co.il/articles/0,7340,L-3144228,00.html>

בריטיש איירויז מציעה: טסת? זיהמת? איזנת

החל מספטמבר, הטסים בבריטיש איירויז יכולים לתרום לסביבה דרך אתר החברה, בהתאם למרחק הטיסה. איזון ההשלכות הסביבתיות בתמורה לטיסה מלונדון למדריד תעלה 5 פאונד, בעוד שבתמורה לטיסה מלונדון ליוהנסבורג ישלם הנוסע 13.3 פאונד. התרומות שיגויסו יועברו ל- Climate Care, ארגון אשר משקיע בפרויקטים של אנרגיה נקייה ושימור אנרגיה, שימצמו את זיהום האוויר בערך השווה לזה שנפלט בטיסה. פרויקט לדוגמה הוא התקנה של 50,000 נורות בעלות יעילות אנרגטית גבוהה בבתי ספר בדרום אפריקה.

<http://www.greenconsumerguide.com/news2764.html>

אירופה ויפן ימחזרו מכוניות, ארה"ב לא

ב-1 בינואר ייכנס לתוקף השלב הבא של חוק מחזור המכוניות של האיחוד האירופי, שידוע בשם "צו סוף חיייהם של כלי רכב". התקנות החדשות ידרשו שלפחות 85% מחומרי המכונית, במונחים של משקל, לא יושלכו אלא ימוחזרו. 5% מהרכב ימוחזרו בהליך של ניצול אנרגיה, באמצעות שריפת חומרים שמחזורם לא מעשי בדרכים אחרות. ב-2007 כבר יחויבו יצרני מכוניות באיחוד להקים רשתות שיקבלו למחזור את כל המכוניות שהפכו לגרוטאות, בלי קשר לגילן וללא עלות לבעלים האחרונים של כלי הרכב. עד 2015 כבר ימוחזרו 95% מכל כלי רכב. בארה"ב אין כרגע חוקים דומים, אך חוקי המחזור החדשים משפיעים גם על יצרני המכוניות האמריקאים שמייצאים לאירופה ויפן ויאלצו לעמוד בחוקים.

<http://news.walla.co.il/?w=5/783550>

- העלאת מחירי הדלק בספטמבר הביאה להתעוררות דרמטית בשוק הדלקים החלופיים. למי שטרם הספיק להתעדכן, מובאות כמה עובדות יסוד-
 - ביודיזל, שעובד בכל מנוע דיזל, הוא דלק בעל שריפה נקייה אשר ניתן להכין מכל שומן או שמן צמחי. כ-90% מהביודיזל בארה"ב מופק משמן סויה
 - אתנול, אלכוהול אשר בדרך כלל מופק מתבואה וקני סוכר, מעורבב עם בנזין כדי להפחית פליטות מצינורות פליטה ברכבים ומשאיות. גז טבעי הוא גז שנוצר במעבה האדמה בדומה לנפט ופחם, ומשמש כחומר דלק. בעיקרו הוא מורכב ממתאן. כיום ניתן לבצע שידרוג של מכוניות בישראל לתדלוק בגז טבעי, בעלות של כ-7,000 שקלים.
 - יכולת ייצור הביודיזל באירופה, בעיקר בגרמניה וצרפת, זינקה בחדות עקב הניסיון לצמצם פליטות פחמן דו-חמצני ולקצץ את התלות בייבוא דלק. ה-EU קבעה ב-2004 יעד לפיו דלקים יצטרכו להכיל 5.75% דלקים ביולוגיים עד 2010.
 - ברזיל היא יצרנית ויצואנית הגדולה בעולם של אתנול מקני-סוכר. כבר היום מערבבים בברזיל את הבנזין הביתי ב-25% אתנול.
 - בארה"ב, יצרנית הדלקים הביולוגיים השנייה בגודלה אחרי ברזיל, מאות ציי משאיות משתמשים בביודיזל, כולל כל ענפי הצבא, נאס"א, ועוד.
 - בארצות הברית יש תחנות דלק רבות שבהן אפשר לתדלק גם בבנזין וגם בגז טבעי, אך בישראל חוששים שמבחינה ביטחונית, זה מסוכן לאכסן גז טבעי ודלק באותה תחנה.

<http://www.planetark.com/dailynewsstory.cfm/newsid/32751/story.htm>

עיצוב ותהליכים תעשייתיים

שחוסם כל מולקולה גדולה יותר ממולקולת מים.

אחד הרעיונות המבטיחים ביותר מבקש לחקות את הפעולה הביולוגית המתרחשת בתוך התא בגוף האדם: התאים שלנו יעילים פי 1000 מתהליך האוסמוזה ההפוכה בסיון מים מתוך תמיסה מלוחה. בנוסף, מסנן כזה יוכל לסנן חומרים מזיקים מתוך המים ולהשאיר את המינרלים הבריאים ללא פגע.

<http://news.walla.co.il/?w=/5/778868>

בישול סולרי – דרך חיים, או סתם תחביב לשעות הפנאי

הבישול הסולרי משתמש בחום המופק מקרני השמש. מכשירים רבים לבישול סולרי עשויים מחומרים ביתיים, כמו ארגזי קרטון ונייר כסף, כך שהם בדרך כלל לא יקרים וניתן להכיןם בבית. כאשר סיר כהה מונח בתנור הסולרי, קרני השמש מחזירות אור מנייר הכסף ומתרכזות על הסיר. האור הנקלט מומר לחום, וכך האוכל שבסיר מתבשל.

ישנם אנשים שבשבים המושג "בישול סולרי" הוא תחביב וישנם כאלו שבשבים זוהי דרך חיים.

לדברי בעלת חברה לייצור מכשירי בישול סולרי, מכשירים אלו יכולים לשמש את כולם – החל ממדינות מפותחות אשר מתמודדות היום עם מחסור בדלקים וכלה במדינות עולם שלישי בהם עדיין מבשלים מעל מדורות, וכך יכולים לחסוך את ההרס הסביבתי והמצוקה הנגרמים מכריתת יערות לצורך הסקה ובישול.

<http://www.enn.com/today.html?id=8730>

שוק חדש למיחזור שקיות הפלסטיק

מדינת רוד-איילנד החלה בשיתוף פעולה עם החנויות בשטחה במה שאמורה להיות התוכנית הראשונה בגודלה לאיסוף שקיות פלסטיק ומיחזורם. לפי הערכות, תושבי המדינה משתמשים ב-192 מיליון שקיות בשנה.

כדי להבטיח שהשקיות ימוחזרו באופן יעיל, המדינה חתמה הסכם עם חברה אשר משלבת פלסטיק ממוחזר ועץ לייצור לוחות למרפסות וגדרות. כדי להכין 30 סנטימטרים של מרפסת משתמשים בחברה ב-140 שקיות, כך שיש צורך ב-140,000 שקיות להכנת גדר של 150 מטר רבוע.

הקמפיין למיחזור השקיות משלב הצבת קופסאות בפתח 61 חנויות במדינה ופרסומות אשר מעודדות את המיחזור. עדיין אין נתונים באשר למידת ההיענות הציבורית, אך מסקרים שנערכו נמצא כי המודעות לבעייתיות שבשימוש בשקיות פלסטיק עלתה.

<http://www.enn.com/biz.html?id=992>

מאמצים להוזלת ההתפלה של מי שתייה

מדענים אמריקאיים פתחו במחקר חדש להתפלת מים מלוחים והשבחתם למי שתייה, במטרה להתמודד עם בעיית מי השתייה במערב ארה"ב. כיום, עולה בערך פי שניים להשביח מים מלוחים למצב בו אפשר לשתות אותם, מאשר לאגור מי גשם. אבל ככל שהאוכלוסייה גדלה יכול להיות שהחישוב יעשה כדאי יותר. בנוסף, בחמש עשרה השנים האחרונות רשמו מדענים בעולם הצלחות בצמצום עלויות ההשבחה מ-14 דולר לאלף גלון (בערך כ-3785 ליטר) ל-2 דולר לאלף גלון.

מדען בצוות הסביר כי הם בוחנים דרכים לשפר את תהליך האוסמוזה ההפוכה לניקוי המים. בתהליך זה מים מזוהמים במינרלים או בחומרים אורגניים נדחסים דרך מסנן,

גזי חממה, אנרגיה ושינויי אקלים

רבה במדינות כמו סין, בה זיהום משריפת דלקים גורם לעלויות הבריאותיות לנסוק. בנוסף השילוב בין אורבניזציה לכלכלה בצמיחה מואצת פירושו שימוש מוגבר בחשמל עד לקצה גבול יכולתה של הרשת המקומית. כאחת מצרכניות האנרגיה הגדולות בעולם, סין הציבה יעד של 10% שימוש במקור אנרגיה מתחדשת מכלל צריכת האנרגיה של המדינה ב-2020. סין אף שוקלת להעלות את היעד. בנוסף, תחנת כח ראשונה בסין המופעלת באנרגיית הרוח מתוכננת להבנות בשנה הבאה. גם באינדונזיה, סרי-לנקה, בנגלדש וקמבודיה בוחנים דרכים לעבור לאנרגיה חלופית.

<http://www.planetark.com/dailynewstory.cfm/newsid/32429/story.htm>

הסכם ראשון במסגרת ה- CDM יצא לפועל

חבר המנהלים של מנגנון הפיתוח הנקי (CDM) הוציא לפועל את ההסכם הראשון להפחתת פליטות במסגרת פרוטוקול קיוטו. האישורים ניתנו לשני פרויקטים הידרואלקטריים בהונדורס. 'La Esperanza Hydroelectric Project' צפוי לצמצם את פליטת גזי החממה ב- 37,000 טון בשנה. 'Rio Blanco Small Hydroelectric Project' יצמצם את הפליטות ב- 17,800 טון בשנה. ההפחתות בהונדורס, הממומנות על ידי איטליה ופינלנד מאפשרות למדינות המפותחות לעמוד ביעד שהוצב להם בפרוטוקול קיוטו לצמצום פליטותיהם.

http://cdm.unfccc.int/CDMNews/issues/issues/I_WJHSF1N67JGAORWII2BKVAI8O74B5A/viewnewsitem.html

התחממות כדור הארץ גורמת לקרקע לשחרר עוד גזי חממה

מחקר שהתפרסם בעיתון המדעי Nature בחן את תכולת הפחמן בקרקע באנגליה בין השנים 1978-2003 ומצא כי זו צנחה באופן קבוע. כ- 13 מיליון טון של פחמן משוחרר כל שנה מהקרקע הבריטית. קבוצת המחקר מעריכה כי התוצאות מצביעות על כך שתהליך דומה עשוי להתרחש באזורים ממוזגים נוספים ברחבי העולם. מכיוון שנראה כי הפחמן משתחרר מהקרקע ללא קשר לשימוש שנעשה בה, החוקרים הסיקו כי הסיבה המרכזית היא שינויי האקלים. למרות שלא ניתן לקבוע בוודאות היכן כל הפחמן ש"נעלם", הרבה ממנו חודר ככל הנראה לאטמוספירה כגזי החממה פחמן-דו-חמצני ומתאן.

<http://www.planetark.com/dailynewstory.cfm/newsid/32409/story.htm>

מבני ציבור בתל-אביב יופעלו באנרגיית שמש

מועצת עיריית תל אביב אישרה בישיבתה בספטמבר הפעלה של מוסדות שונים בעיר באמצעות אנרגיית שמש. בין המוסדות שיעברו לפעול באנרגיה זו גם בניין העירייה, היכל התרבות, האגף החדש של מוזיאון תל אביב לאמנות, המכללה האקדמית ביפו ועוד. על פי ההצעה, כל מבנה ציבור שיעבור תהליך של שיפוץ, יותאם לפעולה במערכות של אנרגיית שמש.

<http://news.walla.co.il/?w=/5/774107>

עליית מחירי הנפט מזרזת את המעבר לאנרגיה מתחדשת באסיה

עם עליית מחירי הנפט, ממשלות רבות באסיה מאמינות כי אנרגיה חלופית היא שתאפשר לכלכלת מדינתם להמשיך ולצמוח. גם ליתרונות הסביבתיים חשיבות

מחויבות, שקיפות ודיווח

שירותי בריאות והטבות נוספות הניתנות לעובדים, תוך כדי ניסיון להמעיט בפגיעה התדמיתית לחברה. בין ההמלצות: העסקת יותר עובדים במשרה חלקית וריפוי ידיהם של אנשים לא בריאים שמבקשים לעבוד בוול-מארט. הקמעונאית הגדולה בעולם נמצאת תחת ביקורת והתקפות חריפות בכל הנוגע ליחסה לעובדים. בין השאר הוגשו נגדה תביעות שחלקן הסתיימו בהטלת קנסות בגין אפלייה, העסקת מהגרים בלתי חוקיים, הפרת חוקי עבודת ילדים ועבודה עם ספקים שמעסיקים עובדים בתנאים לא אנושיים מחוץ לארה"ב. מנהלים בוול-מארט הודו כי הפרסום השלילי השפיע ככל הנראה על מחיר המנייה הנמוך של החברה, ואמרו כי הם מתכוונים להפיץ את הצד שלהם בסיפור בצורה אגרסיבית יותר.

<http://www.ynet.co.il/articles/0,7340,L-3160249,00.html>

האו"ם: השקעה בסביבה תניב לעולם החזרים גדולים

מחקר חדש מעריך כי השקעה של \$60-\$90 מיליארד בסביבה במשך 10-15 שנים דרוש כדי לעמוד ביעד הגלובלי לצמצם בחצי את החלק היחסי של האנושות שחי על פחות מדולר ליום. נכון להיום חיים כך יותר ממיליארד בני-אדם. \$80 מיליארד דולר נוספים בשנה דרושים כדי להגביל את התחממות כדור הארץ, במשך 50 השנים הבאות. המחקר קובע שכל דולר שהושקע במים נקיים וסניטציה בעולם השלישי עשוי להחזיר \$14 בזכות עלויות בריאותיות נמוכות יותר ויצרנות גבוהה יותר בעבודה.

<http://www.enn.com/today.html?id=8802>

סקר צרכנים אמריקאי קובע – הצרכן מעדיף מוצר "אחראי"

סקר אינטרנטי של (Global Market) GMI (Insite) מהזמן האחרון סיכם את השקפותיהם של 15,000 צרכנים מארה"ב ומ-16 מדינות נוספות ומצא כי האמריקאים ממקמים מעורבות עסק בקהילה (תרומות, מלגות, תוכניות התנדבות לעובדים) כערך החשוב להם ביותר בנוגע לאותו עסק. עם זאת, הנשאלים בחרו בנזק לסביבה כסיבה המרכזית שבשלה יעריכו עסק כלא-אחראי חברתית.

ולמרות שהאמריקאים רואים בנזק לסביבה גורם ראשי לחוסר אחריות חברתית, רק 42% ציינו כי יהיו מוכנים לשלם יותר על מוצרים המסומנים כאורגניים, ידידותיים לסביבה או שיוצרו בסחר הוגן. בחלוקה לקבוצות גיל, עם זאת, רואים כי צרכני העתיד (גילאי 18-29) דווקא כן מוכנים לרכוש מוצרים אלו במחיר גבוה יותר, נתון המאשש את הטענה שזהו דור מודע מאוד להשלכות החברתיות והסביבתיות של סחר גלובלי ומבין כיצד הסביבה, העובד והקהילה יכולים להיפגע מעסקים בלתי הוגנים.

לממצאים המלאים:

http://www.gmi-mr.com/gnipoll/press_room_wppk_qr_09192005.phtml

לכתבה:

<http://www.csrwire.com/article.cgi/4403.html>

וול מארט מסתבכת בגלל פגיעה בזכויות עובדים

מזכר פנימי שנשלח למועצת המנהלים של וול-מארט ופורסם באתר החברה מציע דרכים שונות לקצץ בהוצאות החברה על

**שני ניצחונות חשובים לירוקים:
בתביעות נגד "סי אנד סאן" ונגד
המסעדה בחוף האקוודוקט**

בתביעה של ארגון אדם טבע ודין נגד פרויקט סי אנד סאן בתל אביב נפסק ב-2002 כי חלקו המערבי של הפרויקט נבנה באופן בלתי חוקי עקב חדירתו לתחום מאה מטר הצמוד לקו המים ובית המשפט קבע שיש להרוס את חריגות הבנייה ולשקם את השטח, כך שיהיה דומה במידת האפשר למצבו הטבעי לפני הבניה. דיירי הפרויקט ערערו, ולאחר הליך גישור הוסכם כי יבצעו על חשבונם את עבודות הפיתוח של החוף ופיתוח זה יכלול חוף רחצה מפותח וטיילת שתתחבר לטיילת הקיימת מצפון. במקרה נוסף פסק בית משפט השלום בחיפה כי יש להרוס את מבנה המסעדה הבלתי חוקי שנבנה בחוף האקוודוקט בקיסריה. פסק הדין מסיים תהליך שהחל לפני כשנה ביוזמת תושבי קיסריה, אז נתבעה החברה לפיתוח קיסריה להגן על החוף שבתחום שיפוטה, ולסלק את המסעדה שהופעלה על ידי גורמים פרטיים ללא אישור ובניגוד לכל חוק.

http://www.yarok.org.il/text_item.aspx?tid=421&menu=14

<http://www.ynet.co.il/articles/0,7340,L-3140414,00.html>

**חדשות הקיץ הבא: בג"צ מחייב
קריטריונים ברורים לגביית
תשלום בחופים**

בג"ץ חייב בספטמבר את שר הפנים לקבוע בתוך 90 יום קריטריונים ברורים לגביית תשלום בכניסה לחופי הרחצה.

ההחלטה ניתנה בעתירה שהגישה עמותת אדם טבע ודין בחודש יוני השנה. בעתירה ביקשה אט"ד מבג"ץ לחייב את שר הפנים לנמק מדוע אינו פועל לאכיפת חוק הסדרת מקומות רחצה, האוסר על רשויות מקומיות לגבות דמי כניסה אל חופי הרחצה בשטח המוניציפאלי שלהן, שבהם ניתנים שירותי חוף בסיסיים. בהחלטתו חייב היום בג"ץ את משרד הפנים להציג בפניו את הדרכים והאמצעים שבהם הוא מתכוון לנקוט נגד מפירי החוק, הגובים כיום תשלום בחופי הרחצה. השופטים מתחו ביקורת קשה על כך שמשרד הפנים מתעלם מביקורת קודמת בנושא שהשמיע מבקר המדינה.

<http://www.ynet.co.il/articles/0,7340,L-3144294,00.html>

**חיל הים האמריקאי נתבע על זיהום רעש
כלפי ליויתנים ודולפינים**

קבוצת ארגונים סביבתיים תבעו את חיל הים האמריקאי על שימוש בסונאר, בטענה שגלי הקול שהם יוצרים עלולים לגרום לליויתנים ודולפינים דימום פנימי. בתביעה נטען כי שימוש בסונאר לבדיקות ולאיימונים שגרתיים מהווה הפרה של חוקים סביבתיים וכי חיל הים לא נקט צעדי זהירות שיכלו לחסוך מבעלי החיים הימיים פציעות ומוות. חיל הים לא הגיב ישירות על התביעה אך ציין כי השימוש בסונאר חיוני לביטחון ארה"ב.

<http://www.enn.com/today.html?id=9067>